

Činnosť školského Včelárskeho krúžku v Považskej Bystrici

Včelársky krúžok evidovaný na Strednej odbornej škole strojníckej v Považskej Bystrici si získal medzi žiakmi, ale aj u pedagogických pracovníkov školy popularitu a výbornú povest. Prác v krúžku sa zúčastňuje 22 evidovaných žiakov, s rôznym vekovým zložením. Napriek tomu, že na škole sú krúžky športové, jazykové, počítačové, matematické, turistické a iné, našli sa žiaci so záujmom o včelárstvo a tento krúžok patrí medzi najpočetnejšie a najaktívnejšie.

Stanislav Boško, Michal Matejka s diplomom od krajskej komisie

Pre činnosť krúžku je zostavený Tematický plán, ale jeho aktivity sú prispôbené počasiu. Teoretické vzdelávanie sa koná v priestoroch školy po ukončení vyučovania. Niektorí žiaci boli aj pravidelnými účastníkmi odborných včelárskych prednášok, ktoré sa konali v Bodnej a Považskej Bystrici. Odborná prax prebieha na školskej včelnici, ktorá je umiestnená v Dolnom Moštenci a jej majiteľom je priateľ František Velič. Dochádzka z mesta Považská Bystrica je MHD, niektorí využívajú motocykel, bicykel, automobil, alebo prechádzku dlhú asi 1 km. Pre túto aktivitu je najvhodnejší čas cez soboty a nedele. Príležitostne navštevujeme aj iných včelárov po vzájomnom dohovore. Ďalej ide približne o tieto činnosti:

- Práca v triede s odbornou literatúrou – časopisy, knihy
- Práca v triede s výkladom a filmom – DVD
- Práca v triede – zhotovenie propagačnej nástenky na chodbu, do triedy
- Práca v triede – hodnotenie vzoriek medu, medových plástov
- Práca v triede s mikroskopom – pozorovanie tela včely, rez telom včely – vnútorné orgány
- Práca v triede – písanie súťažných tajničiek, testov
- Práca v triede – posudzovanie starého a nového diela na plástoch v rámičku
- Práca v triede – pozorovanie stavby diela truhliho, včelieho, matečného
- Práca v triede – pozorovanie medu v pláste, peľových zásob, propolisu na rámičku
- Pobyť v prírode – pozorovanie nektárodajných rastlín
- Pobyť v prírode – zber liečivých rastlín, výchova k ekologickému správaniu
- Pobyť na včelnici – (odporúčam) prvý krát v období, keď včely nelietajú

- Pobyť na včelnici – poučiť o správaní sa na včelnici, zistiť kto je alergický na včelí jed
- Pobyť na včelnici – ďalšie aktivity pri včelách podľa úrovne a spôsobilosti žiakov
- Pobyť na včelnici – všetky včelárske činnosti, podľa spôsobilosti žiakov
- Pobyť na včelnici – pomoc pri zaobstaraní úľovej zostavy pre záujemcu o chov
- Pobyť na včelnici – osadiť roj, odloženec pre žiakov – predpoklad je u starších žiakov
- Pobyť na včelnici – odborná pomoc pri chove včelstiev

Tento krúžok je možné založiť na každej Základnej, alebo Strednej škole. Vedúci krúžku by mal pracovať so žiakmi spôsobom a formou, podľa ročného obdobia a počasia. Začiatky činnosti Včelárskeho krúžku v minulých rokoch na tejto škole boli rozpačité, niektorí sa pozerali na tieto aktivity s rezervou.

Stanislav Boško pri preberaní diplomu od krajskej komisie

Avšak opláť sa pracovať aj s tromi, piatimi žiakmi, ktorí potom sami dajú príklad aj tým viac vážnym. V krúžku sú v súčasnosti 4 žiaci oboberatelia časopisu Slovenský včelár, 3 sú aktívni chovatelia včiel a 4 majú záujem začať včeláriť s využitím tohoročného rojov alebo odloženec získaných na školskej včelnici. Úľové zostavy si žiaci kupujú za zvyškovú hodnotu od rodín v okolí mesta, od bývalých včelárov. Pri výbere úľovej zostavy je dôležité začiatočníkom upozorniť, ako vykonať dezinfekciu, skontrolovať technický stav a typ úľovej zostavy. Začínajúcim včelárom je nutné aspoň jedno ročné obdobie poskytnúť spoluprácu pri chove včelstiev.

Pri práci v krúžku je dôležité, aby žiaci videli hmatateľný výsledok svojej aktivity, pretože úspech v práci poskytuje pocit uspokojenia a je aj akceleračným činitelom do ďalšej práce so včelami. Preto vedúci krúžku by mal žiakov pochváliť za ich úsilie, pripomenúť im čo sa naučili za uplynulý týždeň, mesiac, rok. Žiaci nášho krúžku sa v januári tohto roku prihlásili do súťaže Stredoškolskej odbornej činnosti, ktorú každoročne organizujú Krajské centrá voľného času. Táto súťaž má 17 súťažných odborov, do ktorých žiaci prihlasujú svoje práce a tak reprezentujú svoju školu. Do tejto súťaže sa prihlásili aj žiaci nášho krúžku do súťažného odboru 07 – Pôdohospodárstvo a životné prostredie. Žiaci, Stanislav Boško, Michal Matejka, Michal

Na obrázku je súťažný exponát zhotovený žiakmi školského Včelárskeho krúžku. Haviar a Lukáš Hrenák súťažili s teoretickou prácou, perníkovým domčekom, s maketou zo šúpolia – včelár pri vytáčaní medu, s ochutnávkou vlastného medu, peľu a propolisovú tinktúrou. Na školskom kole konanom 4. februára 2011 sa umiestnili na 1. mieste a na regionálnom kole Trenčianskeho kraja sa umiestnili na 2. mieste, čím postúpili do vyššieho kola. Aj to je odmena za prácu počas školského roka a motivácia pre včelársku činnosť.

Aj týmto príspevkom chcem oslovit tých včelárov, ktorí sú ochotní podeliť sa so svojimi odbornými znalosťami s mladou generáciou a to formou vedenia Včelárskeho krúžku v mieste svojho bydliska. Doteraž sú založené včelárske krúžky v týchto mestách – Bytča, Kolárovice, Senohrad, Považská Bystrica, Trstená, Sered.

Toto šúpolie brtníka pri vytáčaní medu vzbudilo obdiv šikovných rúk žiakov zo včelárskeho krúžku

Ústredie SVS prikladá značnú dôležitosť práci vo Včelárskych krúžkoch. Cieľom je, aby táto činnosť bola koordinovaná, zmysluplná a cielavedomá. Záujmom o túto užitočnú a potrebnú prácu s mládežou na Základných a Stredných školách rád poskytnem podrobné informácie. O spoluprácu žiadam aj tých včelárov, ktorí už vedú Včelárske krúžky. (Kontakt je uvedený vo Včelárskom zázpisníku 2011).

Elektronickou formou poskytnem tieto tlačivá:

1. Evidenčný list školského Včelárskeho krúžku
2. Prihlášku do Včelárskeho krúžku
3. Tematický plán pre zapísanie činnosti v školskom denníku o dochádzke žiakov

Vypracoval: Ing. P. Černanský, Považská Bystrica
KZ a poradca pre včelárstvo za Trenčiansky kraj